

SLOVANSKA KNJIŽNICA
LJUBLJANA

~~B2884~~

S

Pravila
Mestne hranilnice ljubljanske
v Ljubljani

1941

Pravila
Mestne hranilnice ljubljanske
v Ljubljani

1941

B 6346

~~B 2884~~

F 9015904

Zalčžila Mestna hranilnica ljubljanska v Ljubljani

Natisnila Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani
(predstavnik Jože Kramarič)

I. DEL.

Splošne določbe.

Naziv in sedež.

Člen 1.

Naziv hranilnice je: »Mestna hranilnica ljubljanska«, njen sedež je v Ljubljani.

V svojem pečatu ima poleg naziva tudi grb mesta Ljubljane.

V naslednjih členih se uporablja skrajšani naziv »hranilnica«.

Pravni značaj in naloga.

Člen 2.

Hranilnica je po uredbi o občinskih hranilnicah z dne 24. novembra 1938 in po spremembi te uredbe z dne 6. oktobra 1939 samostojen, javen, pupilno varen denarni zavod. Opravlja posle po določbah navedene uredbe in po teh pravilih, svoj čisti dobiček pa sme uporabljati po dotiranju svojih skladov samo v občekoristne, kulturne in dobrodельne namene.

Hranilnica je pričela poslovati 1. 10. 1889 in bo vpisana v trgovski register po odobritvi teh pravil. Njeno trajanje je neomejeno.

Naloga hranilnice je, da razvija in ohranja smisel za varčevanje v najširših plasteh prebivalstva, da daje priložnost za varno nalaganje predvsem malih prihrankov in da omogoča čim cenejša in ugodnejša posojila.

Pri vsem svojem poslovanju je hranilnica dolžna ravnati s skrbnostjo in vestnostjo rednega trgovca.

Ustanovitev, jamstvo in začetna glavnic.

Člen 3.

Hranilnico je ustanovila Mestna občina ljubljanska s pravnoveljavnimi sklepi z dne 31. 3. 1882, 11. 9. 1883, 5. 5. 1884, 31. 3. 1885 in 8. 3. 1888.

Mestna občina ljubljanska je na podlagi deželnega zakona z dne 8. 11. 1886 prevzela splošno poroštvo za hranilnico.

Na podlagi nove hranilnične uredbe pa je dne 9. 1. 1940 mestni svet ljubljanski pravnoveljavno sklenil, da ustanoviteljica mestna občina ljubljanska jamči neomejeno in nepreklicno z vso svojo imovino, svojimi dohodki in svojo davčno močjo za vse pravnoveljavne obveznosti hranilnice s katerega koli naslova.

Minister za finance je s svojo odločbo št. 7719/VII z dne 25. septembra 1940 odobril sklep mestnega sveta.

Podpisovanje hranilnice.

Člen 4.

Za hranilnico podpisovati so upravičeni:

1. dva člana upravnega odbora, od katerih mora biti eden predsednik ali podpredsednik;
2. en član upravnega odbora skupno z osebo, kateri je dana prokura ali pooblastilo;
3. dve osebi, katerima je dana prokura ali pooblastilo, vendar mora biti ena izmed teh oseb ravnatelj ali njegov namestnik.

Podpisujejo se tako, da postavita dve izmed navedenih oseb pod napisano, natisnjeno ali s štampljko odtisnjeno firmo svoja podpisa, prokurist ali pooblaščenec pa tudi še pristavek o prokuri ali pooblastitvi.

Za veljavnost prejemnega potrdila je potreben podpis tistih uradnikov, ki jih je za to pooblastil upravni odbor.

II. DEL.

Poslovna sredstva.

Člen 5.

Poslovna sredstva hranilnice so:

1. rezervni skladi hranilnice izvzemši pokojninski sklad za nameščence;

2. vloge na hranilne knjižice, blagajniški zapisi in vloge v tekočem računu, in

3. reeskompt menic in lombard vrednostnih papirjev, toda le v primeru, navedenem v členu 22. pravil.

III. DEL.

Poslovanje hranilnice.

Hranilne vloge in njih obrestovanje.

Člen 6.

Pri hranilnici se more naložiti vsak znesek počenši z desetimi dinarji.

Stroške hranilne knjižice trpi vlagatelj.

Hranilnica sme brez navedbe razloga odkloniti prevzem hranilnih vlog.

Člen 7.

Pri hranilnici se smejo naložati tako gotovine samoupravnih teles (okrajev, zemljiških zajednic, imovinskih občin, pokojninskih ustanov itd.), korporacij, cerkva, samostanov, javnih skladov kakor tudi gotovine tistih oseb, ki so pod skrbstvom (varuštvom), in sodni pologi.

Hranilnica je dolžna naložiti vsaj 50% zneska, prejetega po tem členu, v državne vrednostne papirje, predvsem pa v blagajniške zapise kraljevine Jugoslavije, če niso te gotovine pri hranilnici naložene kratkoročno.

Člen 8.

Kdor želi naložiti denar na hranilno knjižico (hranilni list), mora navesti ime ali oznako (besedo, črko, številko), na katero naj se glasi in izda hranilna knjižica, in znesek, ki ga vplača. Hranilnica izda hranilno knjižico z navedenim imenom ali oznako (besedo, črko, številko) in vpiše vanjo vloženi znesek.

Na prvi strani hranilne knjižice je treba vpisati številko strani, na kateri je hranilna vloga vpisana v knjigi vlagateljev

(ali številko lista kartoteke), in številko hranilne knjižice ter vtisniti suhi pečat hranilnice.

Na naslednjih straneh se zapisuje dan vplačila ali izplačila; vpiše pa se lahko tudi številka blagajniškega dnevnika. Da so podatki pravilni, potrđita s svojima podpisoma dve osebi, ki sta upravičeni podpisovati hranilne knjižice.

Nadaljnja vplačila, izplačila in obresti se vpisujejo v hranilno knjižico na isti način.

Vsaki hranilni knjižici mora biti priložen izpisek iz pravil, ki je posebno važen za vlagatelja.

Člen 9.

Upravni odbor hranilnice določa po razmerah na denarnem trgu obrestno mero za hranilne vloge in tudi način obrestovanja vlog.

Vsako znižanje obrestne mere za hranilne vloge mora hranilnica objaviti s pismenim razglasom v uradnih prostorih vsaj 14 dni prej, nego stopi znižanje obrestne mere v veljavo; hkrati mora izjaviti, da imajo vlagatelji, ki ne soglašajo s tem znižanjem, pravico, dvigniti svoje vloge v določenem roku.

Za obrestovanje hranilnih vlog velja sledeče:

Obresti za hranilne vloge se računajo od prvega delavnika po vplačilu do zadnjega delavnika pred izplačilom. Mesec se računa po 30 dni, leto pa po 360 dni.

Hranilnica ni dolžna obrestovati hranilne vloge, ki niso ostale vložene v hranilnici vsaj pol meseca.

Obresti se računajo samo od celih dinarjev, tako da se znesek v parah ne upošteva pri izračunavanju.

Obresti se pripisujejo vloženi glavnici koncem vsakega koledarskega leta ne glede na to, ali se predloži hranilna knjižica. Hranilna vloga se obrestuje tudi tedaj, ko presežejo obresti vloženo glavnico.

Vknjiževanje vlog.

Člen 10.

Za vsako novo hranilno vlogo je otvoriti posebno stran knjige vlagateljev (list kartoteke), kjer se pripisujejo obresti in vknjižujejo vsa nadaljnja vplačila in izplačila iz hranilne vloge.

Če izplača hranilnica celo hranilno vlogo z obrestmi vred, razvrednoti hranilno knjižico in jo vrne stranki.

Odповed in izplačilo hranilne vloge.

Člen 11.

Upravni odbor hranilnice določa višino zneska, ki ga more vlagatelj dvigniti vsak čas brez odповedi, višino zneska, ki ga je treba odповedati, in odповedne roke za to. To se mora objavljati s pismenim razglasom v uradnih prostorih.

Člen 12.

Hranilnica sme odповedati posamezne hranilne vloge popolnoma ali deloma v istih rokih, ki veljajo za vlagatelje; vendar pa je potrebna za vsako hranilno vlogo vsaj tridnevna odповed.

V tem primeru je hranilnica dolžna sporočiti vlagatelju odповed hranilne vloge s priporočenim pismom ali jo objaviti na način, kakršnega predpisujejo pravila (čl. 57.). Vlagatelj nima pravice ugovora, če mu hranilnica na navedeni način odповe hranilno vlogo.

Kolikor se na ta način odповedana hranilna vloga ne dvigne, se neha obrestovati tistega dne, ko preteče odповedni rok. Po tem roku velja vloga kot denar, ki je zaupan v brez-obrestno hrambo.

Člen 13.

Hranilne knjižice (hranilni listi) imajo značaj vrednostnih papirjev, ki se glasijo na prinosnika, četudi se glasijo na ime. Zato velja za lastnika ali za njegovega upravičenega pooblaščenca, tisti ki predloži knjižico. Hranilnica mora izplačati zahtevani znesek razen v primerih:

- a) začasne zaznambe;
- b) amortizacijskega postopka;
- c) sodne prepovedi;
- č) vezave (vinkulacije) vloge na način, ki je določen po pravilih.

Izgubljene hranilne knjižice in amortizacija.

Člen 14.

Vlagatelj, ki mu je hranilna knjižica prešla, mora to takoj prijaviti hranilnici in navesti številko hranilne knjižice, znesek vloge, naziv ali znake in druge podatke, ki so potrebni za to, da se ugotovi hranilna vloga.

Hranilnica zaznamuje nestanek hranilne knjižice v posebni knjigi po časovnem redu prijave in ne sme izvršiti nobenega izplačila v njeno breme, razen če prijavitelj prekliče prijavo ali če prinosnik poda veljaven dokaz, da je knjižica njegova last.

Ta zaznamba velja 30 dni. Oškodovanec je dolžan zahtevati pri pristojnem sodišču, da se uvede amortizacijski postopek. Če tega ne stori in ne predloži o tem dokazov, izgubi zaznamba po izteku navedenega roka nadaljno veljavnost.

Predpisi tega člena se ne nanašajo na hranilne knjižice, v katerih je odrejeno izplačilo vloge določenim osebam, in tudi ne na hranilne knjižice z malimi zneski, če upravni odbor sklene, da se izplačajo ob zadostnem jamstvu, tako da hranilnica zaradi tega izplačila ne bo oškodovana.

Člen 15.

Hranilnica sme izplačati tako hranilno vlogo ali izdati novo hranilno knjižico le tistemu, ki ji predloži pravnomočno sodno odločbo o amortizaciji hranilne knjižice (hranilnega lista).

Vlagatelj, ki ne more navesti točno gesla, je dolžan hranilno knjižico (hranilni list) amortizirati.

Sodna prepoved.

Člen 16.

S sodno prepovedjo preneha pravica lastnika hranilne knjižice, da dvigne glavnico in obresti. Da more hranilnica izvršiti izplačilo iz take hranilne vloge, je treba, da se ji poleg hranilne knjižice predloži tudi še preklic sodne prepovedi.

Če se je izrekla prepoved v zapuščinskem postopku, se izplača hranilna vloga samo, če se hranilnici predložita hranilna knjižica in pravnomočna sodna odločba.

Hranilnica je dolžna zabeležiti sodno prepoved v knjigi vlagateljev (kartoteki) in v hranilni knjižici, ko se ji predloži.

Vezava (vinkulacija) vloge.

Člen 17.

Vezati se more hranilna vloga le, če se predloži hranilna knjižica. Na tako hranilno knjižico se mora pritisniti štampiljka »Vezano« ali »Zapora«.

Hranilne vloge se smejo vezati tudi na podpis. Taka vezava se vrši tako, da predloži vlagatelj, ki to zahteva, hranilno knjižico in se podpiše z navedbo naslova v knjigo vlagateljev (list kartoteke) ali v zapisnik, ki je sestavni del knjige vlagateljev (kartoteke).

Hranilna vloga, ki je vezana na ta način, se sme izplačati samo osebno vlagatelju ali osebi, ki ima od nje pravnove-
ljavno posebno pooblastilo.

Hranilna vloga se lahko veže tudi na geslo, ki ga je treba vpisati v knjigo vlagateljev (list kartoteke). Geslo potrdi vlagatelj s svojim podpisom.

Vlagatelj lahko prekliče vezavo pismeno ali ustno samo, če predloži hranilno knjižico.

Ob smrti lastnika vezane hranilne vloge se ta izplača le osebi, ki dokaže, da je podedovala hranilno vlogo. Takšen dokaz ni potreben, če je vloga vezana na geslo, ki je znano pri-
nosniku knjižice.

Člen 18.

Vlagatelj lahko veže svojo hranilno vlogo tudi tako, da se sme izplačati po natančno določenem roku ali kadar nastopi pogoj, za katerega se že vnaprej ve, da mora nekoč nastopiti. Hranilnica mora to zaznamovati v hranilni knjižici in v knjigi vlagateljev (listu kartoteke), takó vezano vlogo pa izplačati šele po preteku roka ali kadar nastopi pogoj, na katerega je bila vloga vezana.

Vlagatelj sme tudi na ta način vezati samo vloženo glavnico, obresti pa pustiti nevezane.

Sodno vezane vloge.

Člen 19.

Hranilne vloge oseb, ki so pod skrbstvom (varuštvom), se vežejo po odločbi pristojnega sodišča.

Hranilnica ne sme izvršiti nobenega izplačila teh vlog niti obresti brez predhodne odobritve pristojnega sodišča.

Hranilnica je dolžna zaznamovati vezavo po sodnem nalogu v knjigi vlagateljev (listu kartoteke) in v hranilni knjižici, če se ji ta predloži.

Iz tako vezane vloge se smejo vršiti izplačila le osebi, ki poleg hranilne knjižice predloži tudi sodno izplačilno dovolilo.

Vplačila v korist vezane vloge se lahko vršijo brez sodne dovolitve.

Zastaranje hranilnih vlog in obresti.

Člen 20.

Hranilna vloga kakor tudi obresti vlog zastarajo v 30 letih. Rok zastaranja prične od dne poslednjega vpisa v hranilni knjižici. Pri izračunanju tega roka se morajo upoštevati splošni predpisi zakonov in naredb o ustavitvi in prekinitvi rokov za zastaranje zasebnopravnih terjatev. Zastarane vloge se stekajo v rezervni sklad za pokritje morebitnih izgub hranilnice.

Vloge v tekočem računu in blagajniški zapisi.

Člen 21.

Hranilnica sme poleg vlog na hranilne knjižice sprejemati tudi vloge v tekočem računu. S temi vlogami more vlagatelj razpolagati tudi po čekih.

Začetna vloga v tekočem računu mora znašati najmanj 20.000 dinarjev. Znesek vloge na enem tekočem računu ne sme biti večji od 1.000.000 dinarjev.

Vloge v tekočem računu je voditi ločeno od hranilnih vlog in jih posebej izkazovati v računu bilance.

Hranilnica sme odkloniti sprejem vlog v tekočem računu kakor tudi jih odpovedati po členu 12. brez navedbe razloga.

Hranilnica sme izdajati blagajniške zapise na tri, šest ali dvanajst mesecev. Upravni odbor določa njihovo obrestno mero.

Priskrba sredstev.

Člen 22.

Če hranilnica nima dovolj gotovine, da bi zadostila zahtevam vlagateljev, si sme priskrbeti gotovino pri kakem drugem denarnem zavodu, predvsem pri Narodni banki kraljevine Jugoslavije, in sicer:

1. z reeskomptom menic iz svojega portfelja (člen 34., odst. 3.) in
2. z lombardom lastnih vrednostnih papirjev (člen 29., odstavek 3.).

Hranilnica se ne sme baviti z navedenimi posli v namenu, da bi razširila svoje poslovanje.

Hranilnica sme svoje terjatve cedirati (odstopati).

Poraba denarnih sredstev.

Člen 23.

Hranilnica sme nalagati zaupane ji vloge samo v posle, ki so dovolj varni in likvidni. Ti posli so:

1. posojila na nepremičnine (amortizacijska, hipotekarna, menično-realna in v tekočem računu na realni podlagi). V dolgoročna posojila na nepremičnine sme hranilnica vložiti največ do 20% vlog na hranilne knjižice;

2. nakup državnih vrednostnih in drugih papirjev, pri katerih jamči država za določeno dividendo ali za obresti;

3. nakup samoupravnih vrednostnih papirjev, domačih hipotekarnih zastavnic, delnic Narodne banke kraljevine Jugoslavije in deležev osrednjega denarnega zavoda hranilnic, največ do 20% vlog na hranilne knjižice;

4. posojila na vrednostne papirje, navedene pod 2. in 3. tega člena;

5. posojila na ročno zastavo blaga in dragocenosti največ do 20% vlog na hranilne knjižice;

6. dolgoročna posojila samoupravnim telesom največ do 10%, kratkoročna pa največ do 15% vlog na hranilne knjižice;

7. eskompt in reeskompt varantov in domačih menic;

8. začasna plodonosna naložba prosto razpoložljive gotovine pri denarnih zavodih največ do 15% vlog na hranilne knjižice;

9. naložbe v blagajniške zapise kraljevine Jugoslavije in na žiro račun pri Narodni banki, na čekovni račun Poštne hranilnice, v tekočem računu pri Državni hipotekarni banki ali pa držanje prosto razpoložljive gotovine v blagajni; vsega skupaj najmanj 10% vlog na hranilne knjižice;

10. nakup nepremičnin za lastne potrebe in na javni dražbi zaradi izterjave lastne terjatve;

11. upravljanje samoupravnih, trgovskih in industrijskih podjetij s posebno dovolitvijo ministra za trgovino in industrijo.

Če se prošnja za posojilo odkloni, hranilnica ni dolžna navesti za to razloge.

Posojila na nepremičnine.

Člen 24.

Hranilnica sme dajati hipotekarna posojila na nepremičnine na ozemlju dravske banovine in sosednjih okrajev, če je posojilo zavarovano s hipoteko. Posojilo dospe takoj, če bi vrednost hipoteke padla, dolžnik pa ne bi mogel dati hranilnici zahtevane dopolnilne hipoteke ali drugega enokovrednega kritja. Način rednega odplačevanja z anuitetami ali obroki mora biti sicer vnaprej določen, vendar si mora hranilnica pridržati pravico, zahtevati vrnitev posojila tudi predčasno, čeprav dolžnik redno plačuje določene obroke ali obresti.

Posojilo je popolnoma varno, če dosega vrednost zastavljene nepremičnine ob dovolitvi posojila najmanj dvojni znesek posojila in morebitnih pred tem vknjiženih bremen.

Če daje hranilnica hipotekarno posojilo na stavbišča, gozdove ali vinograde, mora biti prometna vrednost teh nepremičnin vsaj trikrat večja kot posojilo, upoštevati pa mora tudi bremena, ki so že pred posojilom vknjižena.

Na rudnike in kamnolome, gledališka poslopja, cerkve in nepremičnine, ki se po zakonskih predpisih ne morejo prodajati na prisilni javni dražbi, hranilnica ne sme dajati posojil.

Na nepremičnine, ki služijo industrijskim ali obrtnim namenom, se smejo dajati posojila le tedaj, če nudijo ta zemljišča ali zgradbe zadostno kritje ne glede na svojo uporabnost in prikladnost za industrijske ali obrtne namene.

Zgradbe, na katere daje hranilnica posojilo, morajo biti obenem s stranskimi poslopji trajno zavarovane pri kaki domači zavarovalnici za primer požara, po potrebi pa tudi za primer eksplozije in drugih elementarnih škod.

Dolžnik je dolžan predložiti hranilnici pravnoveljavno izjavo zavarovalnice, da bo sprejemala vplačila zavarovalnih premij tudi od hranilnice in da izplača morebitno odškodnino hranilnici, lastniku nepremičnin pa le z odobritvijo hranilnice. Vse listine, ki se nanašajo na zavarovanje, se morajo izročiti hranilnici, če jih ta zahteva.

V posojila na nepremičnine sme hranilnica vložiti dolgoročno največ do 20% vlog na hranilne knjižice.

Člen 25.

Hranilnica določa po svojih cenilcih vrednost v zastavo ponudene nepremičnine na stroške prosilca. Cenilne stroške mora prosilec založiti vnaprej.

Začetkom vsakega leta je napraviti listo cenilcev po strokah. Iz te liste se določi cenilec za vsak slučaj posebej z žrebom.

Člen 26.

Znesek posojila, višino obrestne mere, način izplačila in odplačila, morebitne pristojbine in vse ostale pogoje posojila določi hranilnica.

Vzroka odklonitve posojila hranilnici ni treba navesti.

Člen 27.

Hranilnica izplača dovoljeno posojilo, ko se izpolnijo vsi pogoji.

Hranilnica odkloni izplačilo odnosno ustavi nadaljnja izplačila dovoljenega posojila:

1. če prosilec posojila umre;
2. če pride imovina prosilca posojila v stečaj ali poravnava izven stečaja;
3. če se po dovolitvi posojila vrednost nepremičnine toliko zmanjša, da za dovoljeno posojilo ne bi bilo zadostnega statutarnega kritja;
4. če prosilec ne dvigne posojila v 30 dneh od dne obvestila, da mu je posojilo dovoljeno;
5. če so po dovolitvi posojila nastopili nepredvideni izredni dogodki ali hranilnica izve za okoliščine, ki ji ob času dovolitve posojila niso bile znane.

Posojila v tekočem računu.

Člen 28.

Hranilnica sme dovoljevati posojila tudi v tekočem računu, in sicer:

1. posojila, zavarovana z vknjižbo na nepremičnine (čl. 24., 25., 26. in 27.);
2. posojila proti zastavi vrednostnih papirjev, kakršne sme kupovati po t. 2. in 3. § 14. hranilnične uredbe do 75% tečajne vrednosti, če ni bilo ob priliki emisije drugače določeno, in na zastavo hranilnih knjižic lastne izdaje ter pupilno varnih zavodov;
3. posojila proti položbi menic in varantov, ki imajo najmanj dva podpis fizičnih ali pravnih oseb ali tvrdk;
4. posojila na podlagi cesije dospelih terjatev proti javno-pravnim telesom;
5. posojila na zastavo blaga in dragocenosti.

Če je dovolila hranilnica kredit v tekočem računu na podlagi zastave vrednostnih papirjev, je dolžna vedno preizkušati, ali je kritje (zastava) zadostno.

Če je dovolila hranilnica kredit v tekočem računu na podlagi deponiranih menic, se morajo izpolniti sledeči pogoji:

a) plačilni kraj mora biti sedež hranilnice ali kraj, ki ga ona določi;

b) če služijo za kritje kavcijske ali bianko menice, mora hranilnica vedno preizkušati, ali dajejo podpisi na menicah še zadostno varnost;

c) če se med trajanjem posojila pokaže, da kak podpis ni dovolj varen, mora hranilnica zahtevati drug varen podpis ali pa takoj kredit odpovedati.

Posojila proti zastavi varantov in blaga ter dragocenosti se smejo dajati samo do polovice vrednosti blaga ali dragočnosti; na zlate predmete brez dragih kamnov pa do 75% vrednosti čistega zlata.

Dolžnik sme razpolagati do višine dovoljenega kredita tudi s čeki.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev.

Člen 29.

Hranilnica sme kupovati in prodajati državne vrednostne papirje, vrednostne papirje, pri katerih jamči država za določeno dividendo ali za obresti, samoupravne vrednostne papirje, domače hipotekarne zastavnice, delnice Narodne banke kraljevine Jugoslavije in deleže osrednjega denarnega zavoda hranilnic, če se ustanovi.

Hranilnica sme vložiti v samoupravne vrednostne papirje, domače hipotekarne obveznice, delnice Narodne banke kraljevine Jugoslavije in deleže osrednjega denarnega zavoda hranilnic največ do 20% vlog na hranilne knjižice.

Hranilnica sme lombardirati svoje vrednostne papirje samo, če nima dovolj gotovine, da bi zadostila zahtevam vlagateljev (člen 22., odst. 1., t. 2.).

Posojila na vrednostne papirje.

Člen 30.

Hranilnica sme dajati posojila le na take vrednostne papirje, kakršne sme sama kupovati.

Taka posojila sme dajati najdalje na 6 mesecev, največ pa do 75% tečajne vrednosti, ki jo imajo papirji na dan zastavitve, nikdar pa ne nad imensko vrednost.

Če dolžnik ne vrne posojila ob dospelku, ima hranilnica pravico, da brez sodnega posredovanja, vendar pa na borzi, proda zastavljene vrednostne papirje in si iz prejetega zneska poplača svojo terjatev. To pravico ima hranilnica tudi, če pride dolžnik v stečaj.

V vsaki pogodbi o takem posojilu je treba navesti poleg teh pogojev tudi to, da dospe terjatev takoj v plačilo, če pade vrednost zastavljenih papirjev pod tri četrtine tečajne vrednosti. Hranilnica ima pravico, da realizira svojo terjatev, če dolžnik na zahtevo v 24 urah ne poveča vrednosti zastave ali ne zmanjša dolga v sorazmerju s tem, kolikor je zastava zgubila svoje prejšnje vrednosti.

Dolžnik lahko vrne posojilo in dvigne zastavljene papirje tudi pred dospelkom posojila, toda hranilnica ni dolžna vrniti obresti.

Posojila na hranilne knjižice.

Člen 31.

Hranilnica sme dovoljevati posojila tudi na zastavo hranilnih knjižic in blagajniških zapisov, katere je izdala ona sama ali kaka druga hranilnica. Rok posojila na vložne knjižice drugih zavodov ne sme presegati 6 mesecev.

Hranilnica sme dovoliti posojilo na hranilne knjižice le, če za izplačilo vloge ni druge ovire kot odpovedni rok.

Če dovoli hranilnica posojilo na hranilne knjižice kake druge hranilnice ali blagajniške zapise, si mora od nje predhodno priskrbeti obvezno potrdilo, da je to knjižico odn. blagajniške zapise izdala in da je zabeležila v svojih knjigah, da je knjižica zastavljena, nadalje po katerih pogojih in v katerih zneskih je moči razpolagati z vlogo.

Zastavljavnica (zastavni oddelek) in dražbovalnica.

Člen 32.

Če na sedežu hranilnice ne bi bilo mestne zastavljavnice, ustanovi hranilnica zastavljavnico (zastavni oddelek), ko do-

seže rezervni sklad zastavljavnice 1% vlog na hranilne knjižice. Zastavljavnica sme dajati proti plačilu obresti posojila na zastave vseh premičnih stvari, dragocenosti kakor tudi vrednostnih papirjev, ki kotirajo na borzi.

Hranilnica more ustanoviti dražbovalnico, ko doseže splošni rezervni sklad 20% vlog na hranilne knjižice.

Upravni odbor je dolžan predložiti pravočasno ministrstvu za trgovino in industrijo v odobritev pravilnik o ustroju in poslovanju zastavljavnice kakor tudi pravilnik o ustroju in poslovanju dražbovalnice.

Posojila samoupravnim telesom.

Člen 33.

Hranilnica sme dovoljevati posojila samoupravnim telesom na podstavi njihove pravnoveljavne odločbe in odobritve nadzornega oblastva, kolikor je ta potrebna.

Vsota dolgoročnih posojil, ki jih sme hranilnica dovoliti samoupravnim telesom, ne sme presežati 10%, kratkoročnih pa ne 15% vseh vlog na hranilne knjižice; za ta posojila pa morajo veljati isti pogoji kot za druge dolžnike.

Eskompt menic, varantov, kuponov in izžrebanih srečk.

Člen 34.

Hranilnica sme eskomptirati in reeskomptirati menice, ki so plačljive v kraljevini Jugoslaviji najkasneje v šestih mesecih in ki so pravilno opremljene s podpisu vsaj dveh fizičnih ali pravnih oseb ali tvrdk. Te vrste posojila sme hranilnica dajati le osebam z ozemlja dravske banovine in sosednih okrajev.

Enako sme hranilnica eskomptirati in reeskomptirati varante in eskomptirati kupone vrednostnih papirjev, katere sme sama kupovati, kakor tudi izžrebane državne srečke in srečke državnega Rdečega križa, kolikor njihov izplačilni rok ne presega šestih mesecev.

Hranilnica sme reeskomptirati svoje menice le, če nima dovolj gotovine, da bi zadostila zahtevam vlagateljev (člen 22., odst. 1., t. 1.).

Nalaganje gotovine pri denarnih zavodih.

Člen 35.

Hranilnica sme svojo razpoložljivo gotovino začasno ploodonosno nalagati pri drugih hranilnicah, pri državnih denarnih zavodih kakor tudi pri drugih denarnih zavodih v državi.

Pri zavodih, navedenih v prvem odstavku, sme hranilnica nalagati največ do 15% vlog na hranilne knjižice.

Nalaganje v blagajniške zapise in gotovina.

Člen 36.

Hranilnica je dolžna držati najmanj 10% zaupanih ji hranilnih vlog stalno na žiro računu pri Narodni banki kraljevine Jugoslavije, na tekočem računu pri Državni hipotekarni banki, na čekovnem računu pri Poštni hranilnici, v blagajniških zapisih kraljevine Jugoslavije ali v gotovini, da more vsak čas zadostiti zahtevam vlagateljev.

Nakup nepremičnin.

Člen 37.

Hranilnica sme kupovati nepremičnine na javni dražbi v izvršbi ali v stečaju samó če je to neizogibno potrebno, da si tako zavaruje svoje terjatve, vknjižene na teh nepremičninah.

Hranilnica je dolžna prodati te nepremičnine, brž ko je za to prilika, vendar po možnosti brez škode za hranilnico (glej čl. 23.).

Hranilnica sme kupovati nepremičnine, ki so neizogibno potrebne za njeno poslovanje.

Ostali posli.

Člen 38.

Razen z navedenimi se sme hranilnica baviti tudi s sledečimi posli:

1. da vrši blagajniško službo ustanoviteljice in njenih naprav;

2. da vrši vnovčevanje vsake vrste, zlasti vnovčevanje me-
nic, kuponov, izžrebanih vrednostnih papirjev itd.;

3. da prodaja za račun svojih komitentov dragocenosti in
razne premičnine in da kupuje in prodaja vrednostne papirje,
devize in valute brez kakršnekoli lastne špekulacije in samo
pri polnem kritju, t. j. le v primeru, če se denar, potreben za
nakup, založi vnaprej ali če uživa naročitelj kredit v zadostni
višini ali če se pri prodaji papirji oz. vrednote vnaprej položijo;

4. da daje za odškodnino v najem predale (sefe) za hrambo
vrednot;

5. da prevzema v hrambo in upravo vrednostne papirje in
druge vrednote;

6. da posoja ob zadostnem kritju lastne vrednostne pa-
pirje za varščine;

7. da izdaja garantna pisma na podstavi realnega po-
kritja, in sicer največ do višine petkratnega zneska lastne imo-
vine (čl. 60.).

8. da opravlja tudi ostale nevtralne posle.

Ustanavljanje poslovalnic.

Člen 39.

Hranilnica sme po sklepu upravnega odbora:

1. ustanavljati poslovalnice na ozemlju občine ustanovi-
teljice in sosednih občin.

2. ustanavljati šolske in tovarniške hranilnice.

Propaganda.

Člen 40.

Hranilnica sme izdajati in razširjati primeren propagandni
material, da bi povzdignila smisel za varčevanje, zlasti pa sme:

1. izdajati hranilnike (blagajnice) za domače varčevanje;

2. organizirati šolsko in tovarniško varčevanje;

3. izdajati varčevalne znamke;

4. dajati nagrade za varčevanje;

5. obdarovati ob vnaprej določenih dogodkih ali v po-
sebnih okoliščinah otroke in šolsko mladino s hranilnimi knji-

žicami z majhno začetno vlogo ali z drugimi sredstvi za povzdigo smisla za varčevanje.

Poslovna tajnost.

Člen 41.

Člani upravnega in nadzornega odbora, nameščenci hranilnice kakor tudi hranilnica sama so dolžni najstrože varovati poslovno tajnost.

IV. DEL.

Upravni, izvršilni in nadzorni odbor.

Upravni odbor.

Člen 42.

Hranilnico vodi upravni odbor, ki sestoji iz 12 do 15 članov.

Člane upravnega odbora postavlja ustanoviteljica in to $\frac{1}{3}$ članov izmed članov mestnega sveta, $\frac{2}{3}$ pa izven mestnega sveta in to: $\frac{1}{3}$ članov predvsem izmed občanov, izvedenih v kreditnih vprašanjih, in $\frac{1}{3}$ izmed vlagateljev s seznama, ki ji ga predloži upravni odbor hranilnice in v katerem mora biti dvakratno število kandidatov.

Tudi glavni ravnatelj hranilnice je član upravnega odbora, v njegovi odsotnosti pa njegov namestnik.

Predsednika in podpredsednika upravnega odbora izvolijo člani upravnega odbora izmed sebe.

Funkcija članov upravnega odbora traja tri leta. Vsako leto izstopi po ena tretjina članov; na njihova mesta pa se postavijo novi člani iz istih skupin.

Žreb odloča, kateri člani upravnega odbora izstopijo prvo, oziroma drugo leto, kolikor niso izstopili prostovoljno. Potem izstopijo tisti, ki so bili postavljeni pred tremi leti.

Stari člani upravnega odbora se lahko znova izvolijo.

Če razpusti minister za trgovino in industrijo upravni odbor hranilnice, je ustanoviteljica dolžna postaviti takoj nov upravni odbor; če pa vodi občino poverjenik (ali začasna uprava), po-

stavi minister za trgovino in industrijo začasni upravni odbor, čigar funkcija traja, dokler ne postavi ustanoviteljica novega upravnega odbora. Če razreši nadzorna oblast mestni svet in postavi na njegovo mesto poverjenika ali začasno upravo, izvršuje poverjenik ali začasna uprava vse pravice in obveznosti v imenu ustanoviteljice, izvzemši pravice, postavljeni upravni in nadzorni odbor hranilnice.

V tem primeru traja mandat članov upravnega in nadzornega odbora tako dolgo, dokler ne dobi ustanoviteljica novega mestnega sveta, ne glede na to, ali je mandat postavljenih članov upravnega in nadzornega odbora medtem potekel.

Člani odbora, ki izstopajo, oziroma člani odbora, ki ga je razpustil minister za trgovino in industrijo, izvršujejo svojo funkcijo, dokler se ne izvrši nova postavitev.

Če pade iz kakršnega koli vzroka število članov upravnega odbora pod število, ki je potrebno za pravnoveljavno sklepanje, je ustanoviteljica dolžna takoj popolniti upravni odbor.

Če vodi občino poverjenik (ali začasna uprava), izvrši popolnitev minister za trgovino in industrijo iz skupine, iz katere je izpadel član. Funkcija teh članov traja toliko časa, kot bi trajala funkcija člana, ki je izpadel.

Člani upravnega odbora morajo ob nastopu dolžnosti položiti kot varščino po § 23. uredbe o občinskih hranilnicah hranilno knjižico hranilnice z vlogo 10.000 dinarjev.

Člen 43.

Za člane upravnega odbora se morejo postaviti osebe:

1. ki so polnoletne in imajo članstvo občine ustanoviteljice;
2. ki uživajo vse državljanske pravice in niso bile obsojene za dejanja, ki imajo za posledico izgubo častnih pravic, za koristoljubje, ki niso bile v stečaju ali ki niso v prisilni poravnavi izven stečaja;
3. ki niso dobavitelji Mestne hranilnice ljubljanske in njenih podjetij, ali ki niso dolžniki hranilnice in tudi ne v obvezi pri njej kot poroki za druge osebe; hipotekarni dolg ne izključuje možnosti izvolitve;

4. ki niso nameščenci občine in njenih naprav ali člani ravnateljstva, upravnega ali nadzornega odbora ali uradniki kakega denarnega zavoda; upravni odbor pa more delegirati svoje člane v varstvo koristi hranilnice v upravni odbor ali nadzorstvo podjetja, pri katerem je hranilnica zainteresirana, vendar pa ne oseb, ki imajo katere koli osebne obveze pri njem. Člani upravnega ali nadzornega odbora Narodne banke kraljevine Jugoslavije smejo biti člani upravnega ali nadzornega odbora hranilnice;

5. ki niso s hranilničnimi nameščenci v sorodstvu po krvi do vštete tretje, po svaštvu do vštete druge stopnje.

Člen 44.

Upravni odbor voli izmed sebe z navadno večino glasov predsednika in podpredsednika. Volitvam mora prisostvovati več kot polovica vseh članov upravnega odbora. Če se pri volitvah ne doseže večina glasov, se opravi ožja volitev med kandidatoma, ki sta dobila največje število glasov. Izvoljen je, kdor dobi največje število glasov.

Ob enakem številu glasov pri ožji volitvi odloči žreb.

Člen 45.

Upravni odbor je upravni organ hranilnice, ki jo zastopa nasproti tretjim osebam.

Področje upravnega odbora je:

1. da voli izmed sebe predsednika in podpredsednika upravnega odbora;

2. da voli izmed sebe člane pododborov, če so potrebni;

3. da ugotavlja, ali je pri posameznem članu nastopil primer, da mu je prenehalo članstvo po uredbi o občinskih hranilnicah;

4. da določa višino nagrade članom upravnega in nadzornega odbora po § 28. uredbe o občinskih hranilnicah. Le-ti smejo dobivati le nagrade za seje in povrnjeno potnino, kadar potujejo za potrebe hranilnice. Če opravljajo člani upravnega odbora dnevno redne posle, ki so združeni z veliko izgubo časa, smejo dobivati nagrade za to svoje delo. Nagrade se ne smejo izražati v % doseženega dobička;

5. da imenuje, začasno odstranja, odpušča in upokojuje osebje hranilnice, ureja njegove pravice in dolžnosti in izvršuje nad njim disciplinsko oblast po veljavnem pravilniku;

6. da podaja ustanoviteljici hranilnice predloge o spremembi pravil;

7. da izdaja in spreminja pravilnike (poslovnike) o ustroju in poslovanju hranilnice, kakor tudi o dolžnostih in pravicah nameščencev in njihovi pokojninski preskrbi;

8. da dovoljuje posojila, sklepa vse posle, kupuje in prodaja nepremičnine;

9. da odloča o višini obrestne mere in o načinu obrestovanja;

10. da nepričakovano pregleduje blagajno in ostale oddelke hranilnice;

11. da določa dotacije, dovoljene po pravilih, darila, podpore itd.;

12. da sestavlja račun bilance in račun zgube in dobička ter ga predlaga nadzornemu odboru obenem s svojim poročilom v daljnji postopek;

13. da odloča o sklepih ustanoviteljice, ki se tičejo hranilnice;

14. da odloča o sklepih pododborov, katerih izvršitev je ustavil predsednik pododborov;

15. da sklepa o likvidaciji hranilnice po členu 65. pravil.

Člen 46.

Upravni odbor opravlja svoje posle na sejah, ki so vsaj enkrat vsake tri mesece, če obstoji izvršilni odbor, če ga pa ni, redoma enkrat na mesec. Seje sklicuje predsednik ali podpredsednik upravnega odbora. Na zahtevo pododborov ali tretjine članov upravnega odbora ali državnega komisarja, če je postavljen, se mora sklicati izredna seja. Vsakemu vabilu je priložiti tudi dnevni red seje.

Prvi seji upravnega odbora predseduje najstarejši član upravnega odbora, dokler se ne izvoli predsednik upravnega odbora.

Da more upravni odbor pravno veljavno sklepati, je potrebno, da so bili vsi člani upravnega odbora pravočasno pismeno povabljeni in da je navzočih več kot polovica članov. O predmetih dnevnega reda poroča glavni ravnatelj hranilnice oziroma poročevalci.

Sklepi se sprejemajo z navadno večino glasov.

Za posojila nad 500.000.— din je potrebna dvetretjinska večina.

Pri enakem številu glasov je smatrati, da je predlog odklonjen.

Člani upravnega odbora se morajo oddaljiti s seje, kadar se rešujejo vprašanja, ki se nanašajo na njihove zasebne koristi ali na koristi njihovih sorodnikov po krvi do vštete tretje, po svaštvu do vštete druge stopnje, ali na njihovo sodelovanje pri upravi hranilnice.

Sejni zapisnik vodi določeni višji uradnik hranilnice, če ne odredi predsednik drugače.

Zapisnik morajo podpisati vsi navzoči člani upravnega odbora, zapisnikar in komisar, če je postavljen. Zapisnik je treba po možnosti overiti takoj po seji.

Če kdo od navedenih zapisnika noče podpisati, je dolžan navesti za to razloge na zapisnik. Prepis zapisnika je vselej dostaviti tudi ustanoviteljici.

Izvršilni odbor.

Člen 47.

Upravni odbor voli izmed sebe po potrebi izvršilni odbor, ki sestoji iz 5 članov upravnega odbora. Člani izvršilnega odbora morajo biti predsednik upravnega odbora, podpredsednik in glavni ravnatelj, v njegovi odsotnosti pa njegov namestnik. Funkcija članov izvršilnega odbora traja tako dolgo, dokler traja funkcija njihovega članstva v upravnem odboru.

Volitve članov izvršilnega odbora se izvrše takoj po izvolitvi upravnega odbora.

Volitve vodi predsednik upravnega odbora.

Predsednik upravnega odbora je obenem tudi predsednik izvršilnega odbora, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik.

Člen 48.

V področje izvršilnega odbora spadajo vsi tisti posli, katere prenese upravni odbor na izvršilni odbor in ki ne spadajo v tekoče dnevne posle, katere opravljajo po poslovniku hranilnični uradniki pod ravnateljevim nadzorstvom.

Člen 49.

Izvršilni odbor ima seje po potrebi poslovanja. Predsednik, v njegovi odsotnosti pa njegov namestnik, sklicuje člane na sejo, kadar smatra to za potrebno ali če to zahtevata vsaj dva člana izvršilnega odbora ali pa državni komisar, če je postavljen. Da je sklep izvršilnega odbora pravnoveljaven, je potrebno, da sta na seji poleg predsednika ali njegovega namestnika navzoča vsaj še dva člana izvršilnega odbora.

Sklepi izvršilnega odbora se sprejemajo z absolutno večino navzočih. Pri enaki razdelitvi glasov se odstopi predlog upravnemu odboru v rešitev.

Člani izvršilnega odbora se morajo oddaljiti s seje, kadar se rešuje vprašanje, ki se nanaša na njihove zasebne koristi ali na koristi njihovih sorodnikov po krvi do vštete tretje, po svaštvu do vštete druge stopnje, ali na njihovo sodelovanje pri upravi hranilnice.

Predsednik, ali v njegovi odsotnosti podpredsednik, ima pravico, ustaviti izvršitev sklepa izvršilnega odbora, ki po njegovem mnenju nasprotuje uredbi, pravilom, poslovniku ali koristim hranilnice. Tak sklep se mora predložiti upravnemu odboru hranilnice v dokončno rešitev na prvi seji upravnega odbora.

Za sprejemanje sklepov, voditev in podpisovanje zapisnika veljajo določbe člena 46. pravil.

Člen 50.

Mandat člana upravnega in izvršilnega odbora preneha:

1. s smrtjo;
2. če se odpove. Da se je član odpovedal, je smatrati tudi tedaj, če brez opravičenega razloga ne pride na tri zaporedne

seje upravnega odbora. Če član izvršilnega odbora neopravičeno ne pride na tri zaporedne seje izvršilnega odbora, preneha biti član izvršilnega in upravnega odbora;

3. če nastopi okoliščina, navedena v členu 43., ki izključuje izvolitev v upravni odbor ali v izvršilni odbor hranilnice, ali če je kot hipotekarni dolžnik hranilnice v zamudi s plačilom obresti za pol leta ali z eno anuiteto.

Upravni odbor mora na prvi seji ugotoviti prestanek članstva po t. 1. do 3. tega člena in odrediti, kar je treba. Če tega ne stori upravni odbor, mora to storiti minister za trgovino in industrijo sam ali po svojem komisarju, če je ta postavljen;

4. če ga razreši ustanoviteljica.

Nadzorni odbor.

Člen 51.

Nadzorstvo nad posli hranilnice vrši nadzorni odbor, sestoječ iz treh do šestih članov, ki jih postavlja ustanoviteljica na tri leta po čl. 42. in 43. teh pravil.

V nadzorni odbor se smejo postavljati samo osebe:

1. ki so po možnosti izvedene v knjigovodstvu;
2. ki niso s člani upravnega odbora ali hranilničnimi nameščenci v sorodstvu po krvi do vštete tretje, po svaštvu pa do vštete druge stopnje, ali ki nimajo položaja, ki bi jih spravljaj v odvisnost od kakega člana upravnega odbora;
3. ki ustrezajo pogojem določenim v t. 1. do 4. člena 43. pravil.

Člen 52.

Nadzorni odbor voli izmed sebe predsednika in podpredsednika na isti način, kakor ju voli upravni odbor.

Za člane nadzornega odbora kakor tudi za seje nadzornega odbora veljajo smiselno določbe, ki veljajo za upravni odbor.

Člen 53.

Nadzornemu odboru je dolžnost nadzorovati vse posle hranilnice, pregledovati knjige, priloge, izdatke in blagajno,

preizkušati letne sklepne račune in jih s svojim pismenim poročilom dostavljati upravnemu odboru, ustanoviteljici, ministru za trgovino in industrijo, Zvezi hranilnic in pristojni podzvezi.

Člen 54.

Člani upravnega in nadzornega odbora so odgovorni za škodo, ki bi nastala, ker se niso ravnali po uredbi o občinskih hranilnicah ter po teh pravilih, in to v smislu določil trgovinskega zakona. Zavezani so varovati poslovno tajnost.

Člen 55.

Članstvo v upravnem in nadzornem odboru je častna funkcija. Člani upravnega, izvršilnega in nadzornega odbora nimajo pravice do nikake nagrade ali plače, marveč le do nagrade za seje in do povračila potnih stroškov po § 28. uredbe o občinskih hranilnicah in po členu 45 t. 4. teh pravil.

Člen 56.

Ko preneha mandat mestnega svetnika članu upravnega ali nadzornega odbora, ki je postavljen kot mestni svetnik, je ustanoviteljica dolžna postaviti v treh mesecih novega člana na mesto odstopivšega.

Javne objave.

Člen 57.

Važnejše objave je natisniti v Vestniku Zveze hranilnic kraljevine Jugoslavije («Vesnik Saveza štedionica Kraljevine Jugoslavije») in izobesiti na vidnem mestu v hranilničnih prostorih.

Letne sklepne račune je objaviti po § 33., odst. 3., uredbe o občinskih hranilnicah najkasneje v 15 dneh od dne, ko jih je odobril mestni svet.

Letni sklepni računi.

Člen 58.

Vsako leto dne 31. decembra se sestavi račun bilance in račun izgube in dobička, potem ko se sklenejo letni računi.

Upravni odbor mora sestaviti najkasneje do konca meseca aprila račun bilance in račun izgube in dobička in poslati te račune obenem s poročilom o svojem letnem poslovanju za preteklo poslovno leto nadzornemu odboru.

Nadzorni odbor je dolžan preizkusiti v enem mesecu račun bilance, račun izgube in dobička in poročilo upravnega odbora in jih dostaviti obenem s svojim pismenim poročilom ustanoviteljici v odobritev po § 33. uredbe, zaradi nadzorstva pa Ministrstvu za trgovino in industrijo, Zvezi hranilnic in pristojni podzvezi.

Mestni svet oziroma občinski odbor je dolžan izdati na svoji prvi seji sklep o sklepnih računih, poročilu upravnega in nadzornega odbora in o podelitvi razrešnice.

Člen 59.

Pri sestavljanju letnih sklepnih računov in ocenjevanju vrednosti se postopa po določbah § 33. uredbe o občinskih hranilnicah in po členu 59. vzornega pravilnika za poslovanje občinskih hranilnic.

Rezervni in ostali skladi.

Člen 60.

Rezervni skladi (izvzemši pokojninski sklad) so lastna imovina hranilnice. Rezervni skladi služijo za pokritje morebitnih izgub, nastalih pri poslovanju hranilnice, in se zbirajo iz poslovnega čistega dobička in morebitnih zastaranih vlog.

V rezervni sklad za pokritje morebitnih izgub je vlagati $\frac{3}{4}$ čistega dobička, dokler ta ne doseže 5% celokupne vsote vlog na hranilne knjižice, $\frac{1}{4}$ istega pa v pokojninski sklad in v sklad zastavljalnice (glej čl. 32). Ta znesek se mora nakazovati pokojninskemu skladu, dokler ta ne doseže popol-

nega kritja za zadostitev svojim obveznostim, skladu zastavljalnice pa, dokler ta ne doseže 1% celokupne vsote vlog na hranilne knjižice.

Ko doseže rezervni sklad za pokritje morebitnih izgub 5% celokupne vsote vlog na hranilne knjižice, mora hranilnica vlagati najmanj 90% čistega dobička v ta sklad, v pokojninski sklad in v sklad zastavljalnice; največ 10% čistega dobička pa se sme uporabiti za občekoristne kulturne in dobrodelne namene.

Potem ko je dosegel rezervni sklad za pokritje morebitnih izgub 15% celokupne vsote vlog na hranilne knjižice, je vlagati vsaj 40% čistega dobička v rezervni sklad za pokritje morebitnih izgub, dokler ne doseže višine 20% celokupne vsote vlog na hranilne knjižice, 30% pa v ostale sklade; ostalih 30% pa se sme uporabiti za občekoristne kulturne in dobrodelne namene.

Ko naraste rezervni sklad za pokritje morebitnih izgub nad 20% vseh vlog na hranilne knjižice, mora hranilnica vlagati najmanj 35% poslovnega čistega dobička v ta sklad, dokler ne doseže višine 50% celokupne vsote vlog na hranilne knjižice, 25% pa v ostale sklade; 40% pa sme uporabiti v občekoristne kulturne in dobrodelne namene.

Ko naraste rezervni sklad za pokritje morebitnih izgub nad 50% celokupne vsote vlog na hranilne knjižice, mora hranilnica vlagati najmanj 25% poslovnega čistega dobička v ta sklad, 25% pa v ostale sklade; 50% pa sme uporabiti za občekoristne kulturne in dobrodelne namene.

Upravni odbor hranilnice določa razdelitev in uporabo zneska za občekoristne kulturne in dobrodelne namene.

Člen 61.

Posebni rezervni skladi, izvzemši pokojninski sklad za hranilnične nameščence, služijo za pokritje morebitnih izgub v posebnih panogah hranilničnega poslovanja.

Po sklepu upravnega odbora hranilnice se smejo ustanoviti še posebni rezervni skladi za pokritje izgub pri hipote-

karnih posojilih, pri eskomptu menic itd. Višino dotacije teh skladov določa upravni odbor hranilnice v mejah navedenih v čl. 60. sicer pa po svoji uvidevnosti.

Člen 62.

Hranilnica je dolžna imeti poseben sklad za pokritje morebitnih izgub pri vrednostnih papirjih.

Ta sklad se zbira iz tečajne razlike vrednostnih papirjev, ki pa ni realizirana, temveč le knjigovodstveno izkazana in ki se pokaže na dan sestave bilance, oziroma iz tistega dela dobička, ki ostane po odbitku morebitnih tečajnih izgub pri drugih vrednostnih papirjih.

Razen tega se sme ta sklad dotirati tudi iz čistega poslovnega dobička, dokler ne doseže višine 10% nakupne vrednosti vseh vrednostnih papirjev hranilnice.

Ta sklad se vodi ločeno od ostalih skladov.

Člen 63.

Pokojninski sklad služi za izplačevanje pokojnin hranilničnim nameščencem in njihovim sorodnikom po pravilniku o pokojninskem skladu nameščencev, ki ga nekvarno pridobljenim pravicam nameščencev sestavi in spreminja upravni odbor hranilnice, odobruje pa nadzorna oblast. (Sedaj veljavni pokojninski pravilnik je odobren od Kr. banske uprave dravske banovine z odlokom z dne 25. V. 1930 VIII št. 1540/2.)

Pokojninski sklad se zbira predvsem iz mesečnih prispevkov, katerih višino je določiti vnaprej na podlagi strokovne cenitve. V pravilniku o pokojninskem skladu nameščencev je določiti, koliko teh prispevkov morajo vplačevati nameščenci, koliko pa hranilnica.

Poleg teh prispevkov se dotira pokojninski sklad iz poslovnega dobička po členu 60. pravil. Višino premijske rezerve je treba vsakih pet let strokovno preizkusiti. Imovina tega sklada se upravlja in hrani ločeno od ostale imovine hranilnice, njegovi dohodki pa se uporabljajo za povečanje tega sklada.

Če hranilnica likvidira, se sme pokojninski sklad uporabiti za iste namene kot rezervni sklad za pokritje morebitnih izgub, toda šele tedaj, ko se popolnoma poravnajo vse obveznosti pokojninskega sklada.

Če so nameščenci hranilnice preskrbljeni na drug način, hranilnica pa poleg navedene preskrbe noče imeti tudi svojega pokojninskega sklada, se morajo dotacije, ki so določene za pokojninski sklad, vlagati v korist rezervnega sklada za pokritje morebitnih izgub.

V. DEL.

Nadzorstvo.

Člen 64.

Hranilnica mora biti članica Zveze hranilnic po § 34. uredbe o občinskih hranilnicah.

Nadzor nad hranilnico se vrši po določbah uredbe o občinskih hranilnicah.

VI. DEL.

Prestanek hranilnice.

Člen 65.

Hranilnica preneha:

1. če izgubi hranilnica nevrnjeno začetno glavnico in rezerve, ustanoviteljica pa ne dá nove začetne glavnice v treh mesecih od dne poslednje bilance, v kateri je bila izkazana izguba;

2. če ustanoviteljica na s $\frac{3}{4}$. večino glasov upravnega odbora sprejeti predlog sklene, da hranilnica preneha in glasuje za ta sklep $\frac{2}{3}$ članov mestnega sveta. Tak sklep mora odobriti minister za trgovino in industrijo;

3. če minister za trgovino in industrijo ugotovi, da je hranilnično poslovanje v nasprotju z bistvenimi določbami uredbe o občinskih hranilnicah in pravili hranilnice in zato odloči, da hranilnica preneha.

Likvidacija, za katero veljajo določbe trgovinskega zakona, se mora izvršiti po vnaprej določenem načrtu. Čista imovina, ki bi preostala po popolni poravnavi vseh hranilničnih obveznosti, pripade ustanoviteljici in se mora uporabiti za občekoristne, kulturne in dobrodelne namene.

Likvidatorje imenuje ustanoviteljica izmed vlagateljev.

Ta pravila je na osnovi §§ 4. in 42. Uredbe o občinskih hranilnicah z dne 24. XI. 1938 in spremembe te uredbe z dne 6. X. 1939 odobrilo Ministrstvo trgovine in industrije kraljevine Jugoslavije z odločbo V. Br. 36911/40 z dne 24. januarja 1941 in so tega dne stopila v veljavo.

Slovenska knjižnica

6K M

B 6346

66009015904

COBISS